

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/75/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203929
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113203929.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačaja a sudkýň JUDr. Zlatice Javorovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, zast. splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 22. októbra 2013 č. k. 19C/144/2013-46 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobkyne a žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovení § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1, 2 a § 19 ods. 1, 3 ZoZzŠ (zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci), § 41 ods. 2 písm. i/ a § 44 ods. 2 E. p. (zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších zmien a doplnení), keď dospel k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne. Žalobkyňa sa domáhala podaním adresovaným priamo žalovanej dňa 25. 9. 2012 predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Do podania návrhu na súd 6-mesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval po uplynutí 6-mesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti žalovanou, žalobu tak nepovažoval za predčasnú. Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania zistil, že súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdu (prvého stupňa) doručil 22. 9. 2010 a táto bola zamietnutá na 75. deň od doručenia, keď žalobkyňa uvádzala omeškanie viac ako 213 dní. Ohľadne prípadného prieskumu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieskumy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. E. p. určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak má súd za to, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne, pričom takéto rozhodnutie nemožno považovať za jednoduché, pre ktoré by bola určená 15-dňová lehota. Pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota neexistuje, a teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola nedodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval. Žalobkyňa ako oprávnená v danej lehote vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nepresadzovala zákonnými možnosťami, nijako sa skoršieho rozhodnutia nedomáhala. Žiadnym spôsobom nepreukázala, že by počas tejto doby bola v neistote a hrozila jej akákoľvek škoda. V postupe Okresného súdu Senica neboli zistené žiadne pochybenia, konal riadne a bez prieskumov, a preto možno konštatovať, že sa nedopustil nesprávneho úradného postupu.

Absentuje tak prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nesprávny úradný postup nebol v konaní preukázaný. Žalobkyni sa nepodarilo vôbec preukázať, že by jej v súvislosti s postupom Okresného súdu Senica vznikla akákoľvek škoda, či ujma. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu nákladov spojených so správou a vymáhaním pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikovala, keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávnenej zapríčinil povinný tým, že nesplnil dlh a oprávnená musela prikročiť k vymáhanou formou exekúcie. Vznik nákladov žalobkyne ako oprávnenej nebol v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci. Žalovaná vzniesla v konaní námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23. 4. 2009. O takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená 22. 9. 2010, a preto sa súd vznesenou námietkou premlčania nezaoberal. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O. s. p. (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení - Občianskeho súdneho poriadku), keď ju úspešnej žalovanej nepriznal, pretože si ich neuplatnila a nepreukázala, že by jej trovy konania vznikli.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Odvolanie odôvodnila podľa § 205 ods. 2 písm. a/, písm. c/, písm. f/ a písm. h/ O. s. p., keď namietla, že súd prvého stupňa interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založil zodpovednostný právny vzťah pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti (§ 9 ods. 2 ZoZzŠ) a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii dopustil sa nesústredeného postupu, ktorého výsledkom je nesprávne súdne rozhodnutie a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 ZoZzŠ v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 ZoZzŠ v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej odvolateľka uviedla, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces nie je akceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd tak svojimi úvahami úplne znegoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, k odvolaniu žalobkyne sa nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 19C/144/2013 je určenie, žalovaná je zodpovedná za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom a o zaplatenie škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 392,77 eur s príslušenstvom. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba žalobkyne zamietnutá. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba žalobkyne v celom rozsahu zamietnutá vrátane výroku o trovách konania.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 ZoZzŠ odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka žalobkyne nedôvodná. Preto nedošlo k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádzala žalobkyňa v odvolaní. Princíp priamej retroaktivity preto aplikovaný nebol.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v prejednávanej veci na žalobkyňu.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 ZoZzŠ výslovne definovaný, je len demonštratívny. Aj z ustálenej judikatúry je však možno vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Ide o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, a teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobkyňa odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (tu Okresného súdu Senica), ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí lehoty 15 dní.

Lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarca lehotu neurčil. Nie je teda možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15 - tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanej v tom, že nesprávny úradný postup nespočíva v existencii priesťahov v konaní exekučného súdu. Žalobkyňa nepreukázala, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované priesťahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako odvolací súd vyššie konštatuje, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi

nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému, nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobkyňa domáha.

K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd ešte uvádza, že tým, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody žalobkyne. Ak teda súd prvého stupňa znalecké dokazovanie vo veci nenariadil, riadil sa zásadou hospodárnosti konania, pretože takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné a nehospodárne.

K úvahám žalobkyne o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolací súd dodáva, že súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, že by v exekučnej veci, od ktorej si žalobkyňa svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase. Ohľadom záveru súdu prvého stupňa o rozpore exekučného titulu so zákonom sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje, pričom tiež poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo 6/2013, 3Cdo 146/2011, 6Cdo 105/2011).

Vzhľadom na uvedené pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne v celom rozsahu rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, keď tento správne rozhodol i o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania potom odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., keď v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnila, ani jej zo spisu žiadne nevyplývajú.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.